

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari“. Nar. Pos.

Uspodpisani se dopisi ne tiskaju. Uspodpisani se dopisi tiskaju po 5 k. svaki redak. Oglasi od 5 redaka stoje 60 n. b., za svaki redak po 5 n. b.; ili u slučaju opetovanja za pogodbo sa upravom. Novici se u poštarском naplatnicom (nasledno pustale) na administraciju „Naše Sloga“. Ime, prezime i najbitniju poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, treba to javiti u prvom listu u otvorenom pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvama napiše: „Reklamacija“.

Izlaz svakog četvrtka na cijelom arku.

Dopisi se novčadeju ako se i neisključuju.

Nobiljgovorani listovi se neprimaju. Prodajna i poštarina stoji 2 for. za svaki 2 for. na godinu. Razmjerno for. 1/2, i za pol godinu. Izvan carovine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaze se u Vile Farmato Ur. 14.

Istarski sabor.

I.

Iz priobćenih izvješća saborskih sjednica može si svatko stvoriti sud, koliko bijaše po našu pokrajinu i po njezinu pučanstvo koristno djelovanje zemaljskoga istarskoga sabora u Poreču u posljednjem zasjedanju mjeseca januara i februara ove godine.

Sada nas zove dužnost, da izpitamo rad naših zastupnika, članova hrvatsko-slovenskoga kluba, koji sačinjavaju saborsku manjinu, i da tada izjavimo, da li odobravamo ili ne njezin postupak.

Kao što je poznato, naši su zastupnici odmah na početku zasjedanja u saboru pismeno izjavili, da im nije moguće kod saborskih razprava ustmeno sudjelovati, pošto su radi svojih govora, u saboru izrečenih, izloženi progonom, navodeći konkretan slučaj, što se je sbio zastupniku Matku Mandiću, gdje je predsjedništvo sabora izjavilo, da mu o govoru zastupnika Mandića nije ništa poznato, jer ga neima u stenografskom zapisniku. Budući se pako govori naših zastupnika — hrvatski ili slovenski — u saboru u obće ne bilježe, to za naše zastupnike neima nikakve faktične važnosti državni temeljni zakon, koji ustanovljuje, da se saborski zastupnici radi njihovih govora, u saboru izrečenih, ne mogu sudbeno progoniti ili drugim riečmi, da uživaju imunitet za svoje govore.

Držeći se svoje izjave, koja se je unatoč zabrani saborskog predsjednika jedva dočitala i koja se je na znanje priposlala gosp. ministru predsjedniku, naši su se zastupnici latili pera, to su svoje želje, predloga i upite pismeno sastavljali, te takve na razpravu podnesli. Posljedica ovakova postupka bijaše ta, da je skoro u svakoj sjednici predano više upita, bilo

na o. kr. vladu bilo na zemaljski odbor, i podneseno na pretres liop broj predloga i zaključaka. Prvašnjih je godina predsjednik sabora proti propisom saborskoga pravilnika, u kojem neima spomena o jeziku, zahtijevao, da mu se dade talijanski prevod zahtjeva ili petita, bilo interpelacije bilo kakvoga mu drago predloga. Ove godine nije toga više zahtijevao, već je dao podneske u cijelosti na talijanski prevadjeti, to ih onda podnio na ustavno pretresivanje. Netom se je pako radi navedenih uzroka broj hrvatski ili slovenski sastavljenih podnesaka umnožio, to nije već predsjednik ostao dosljedan u svojem postupku, te nije znataz broj predloga i zaključaka, koji mogu po pravilniku tečajem razprave biti podneseni, primio na ustavno pretresivanje.

Središnja vlada u Beču, kojoj nisu bili nepoznati nezdravi odnošaji istarskoga sabora i koja ima paziti na to, da se nijednomu narodu nesmiju krutati ustavno mu zajamčena prava, odposlala je još za vrijeme saborskoga zasjedanja u Poreču c. k. namjestnika u Trstu, koji je bez dvojbe u ime vlade preporučio saborskomu predsjedniku, da ima promijeniti svoj postupak nampram saborskoj manjini i da se ju neima prieciti u vršenju njezinih prava, što joj ga daje ustav. Ako se ne varamo, takva preporuka dospjela je predsjedniku sabora i pismeno sastavljena. Osim toga je vladu povjerenik u saboru u odgovoru na jednu interpelaciju zastupnika Jenka od godine 1892. naglasio dostatno stanovište središnje vlade u Beču. Usljed svega toga nastala je takva situacija, da nije sa predsjednikom sabora bila zadovoljna ni manjina ni većina. Saborskoj većini činilo se, da je predsjednik odviše manjini popustio, a saborska manjina je zahtjevala, da se svi njezini predlozi i zaključci, sastavljeni u hrvatskom

ili slovenskom jeziku, redovito podnesu na razpravu. U ovakovih okolnostih zaključeno je zadnje zasjedanje. Karakteristično je i to, što je predsjednik u svojem zaključnom govoru svečano izjavio, da mu je već dosadila njegova čast i da će ga zastupnici već teško viditi na predsjedničkoj stolici.

Ovdje čini nam se sgodno dodati nešto glede saborskoga podpredsjednika. God. 1889. imenovan bijaše zastupnik dr. Dukić, član manjine, za zemaljskoga podkapetana ili podpredsjednika sabora. Nakana odlučujućih krugova pri tom imenovanju bijaše bez dvojbe ta, da bude podpredsjednik saborskomu predsjedniku na ruku, kad bi se razprava vodila hrvatski ili slovenski, pošto predsjednik sabora ne pozna drugoga jezika do li talijanskoga. Ne upuštamo se u razglabanja, da li može ili ne imati kakvoga upliva u saboru podpredsjednik, dok nije zapriečen predsjednik, već nam je iztaknuti samo tu činjenicu, da saborsko predsjedništvo sastoji od predsjednika i podpredsjednika, te da u važnijih i načelnih pitanjih odlučuje predsjedništvo, a ne sam predsjednik. Bilo sada kako mu drago, stoji činjenica, da se sadanji saborski predsjednik nije u nijednom zasjedanju posavjetovao sa saborskim podpredsjednikom u budi kojem pitanju, bilo formalnom bilo meritornom. Dapače, predsjednik je sabora dr. Campitelli na upit c. k. zemaljskoga suda u Trstu mjeseca marča 1893. izjavio, da mu nije ništa poznato o govoru zastupnika Mandića, premda bi bilo možda umjestno, da se je prije o tom popitao kod saborskoga podpredsjednika i pristedio zastupniku Mandiću velikih neprilika.

U takvih okolnostih sasvim je naravno, što je saborski podpredsjednik i zemaljski podkapetan dr. Dukić zamolio presvjetlu krunu, da ga digno

sa njegove časti saborskoga podpredsjednika. Do sada nije još ob ovoj ostaveci ništa odlučeno, bar nam nije poznato, da bi bila već stigla na tu molbu kakva previšenja riešitba.

Nj. Vel. Fran Josip I. u Istri.

U Opatiji, toj svietoznamoj hrvatskoj Niči, bilo je već mnogo gostova, pravnih narodnosti, uglednih i visokih. Blagopokojni prestolonasljednik Rudolf kao i njegova prejšnja supruga-udova, cesarica visocet Stofanija, često su u njoj i rado boravili. U posljednje doba pripjela je njemačka cesarica sa svojom obitelji i pratnjom. Nju je sledio njemački cesar. Njih dvojice dolazku ima se glavno zahvaliti, da je u Opatiju došao za nju i za otar valoski i njegovo stanovništvo najveći gost — Njegovo Veličanstvo naš cesar i kralj Fran Josip I. Tomu dolazku, imovito obćina kastavske i voloske, i dani su izrazom toj svojoj radosti najveličnijim načinom. Eto kratkoga opisa.

Doček Njeg. Vel. u Matuljah, županiji obćine kastavske.

Službeno se je reklo, da Njeg. Veličanstvo neće nikakvih službenih dočeka niti pozdrava niti pratnje od strane obćine. Poglavarestvo prostrano hrvatske obćine kastavske htjelo je ipak dočekati svoga cesara i kralja u dim svadenjenim rubu. Tek dan pred dolazkom dalo je napraviti dostojan slavulok na ulazu u selo Matulje. Visok slavulok bio je sav obvit lovorkom. Na luku u sredini bio je velik napis: „Živio Franjo Josip I., naš premilostivi cesar i kralj!“ Pod njim vijejala je vladarova zastava. Na jednom stupu slavuluka vijala se je austrijska, na drugom hrvatska zastava. Po obih stranah bilo je nanizano mnogo hrvatskih zastavica, između kojih bile su crvene, bijele i modre tablice nosioći isti napis kao i u sredini. Isti napis tiakani bili su pripjegli po kućah, zidovih, steblih, uzduž svega puta, kojim je imalo Njegovo Veličanstvo po zemljištu kastavske obćine proći. Svo to kazalo je pravo, hrvatsko lice obćine i hrvatsko čuvstvo obćinara. Žalibože da oblasti, bilo koje, neznaju ili neće toga čuvstva poštovati. To je kazala već postajna zgrada Matulje.

PODLISTAK.

Uzdisaji za umrlom majkom.

(U pjesmah Ilikarda Kataliniču Jeretova.)
(Nastavak i konac)

Gledajući lastavice lakokrile, gdje se kipe da odlete k „toplom jugu“, a one su njima moli, da se na ovom putu svrate na tihu grobište, u kom njegova majka snije vječni san —

Vaj on humak pozdravite,
Lastavice milovite
Suzom žalovao!

(„Odlazećim lastavicam“.)

Na povratku ih pita, da li su „pozdravilo majčini grobni hlad“, a one mu odvrataju, da su izvršile njegovu prošnju —

Tam upustimo tvoju suzu
Na majčinu grobnu uzdu,
Na tihani stan!

(„Dolazećim lastavicam“.)

Prošlo je ljeto i nastupila kišovit, donosna jesen. „Po drveću lišće žuti, pa sa granja tiho pada, čini ti se, da je svijet ostavila svaka nada“.

Gledam oto lišće žuto,
Pa me hvata tuga neka —
Bar da imam kog od arca,
Da me u toj tuzi tješti,

Bar da imam milu majku,
Pa da mi se milo smioči...
(„Nocember“.)

Ali neima nikoga, da ga razveseli, —
on je „bulan, anuđen, sām“ u svojoj sobici, a vani —

Vijor šumi tužnu pjesmu
O svršetku i o smrti!

(„Nocember“.)

Eto svote badnje vođeri! Pjesnik zaroni u prošle djetinске dane, pa mu se prijanje, da gleda božićno drveće, na kojem je „ruka mile majke porjedala sto krasota i stotinu dara...“ Ali vajme! u brzo se preno iz svojih sanjarija i upita, da je to bila samo pusta varka... Čamerna bol ahra mu dušu, to on sluša kako „vjetar o grobovih pričā —

Urli silno i bez smilovanja,
Pa se ojetim, da te nemam više
Majko sladka!...

(„Na badnjak“.)

Na „dušni dan“ spominje se, da je njegova dobra majka „u tudjini kō pušioj“, a on je daleko „u grobnom zagrljaju“, te nemože niti da se pomoli na njezinom zadnjem pokojištu“. S toga tugljivo pjeva —

... Po grobištu
Danas ljudi miho liti,
Na grobovih pale svieće,
I redaju spomen-ovieće,

Samo moji u daljini
Sniju mirno u tihini —
Svjeđa nema... a nad rakom
Grakće gavran bolnim grakom
(„Na dušni dan“.)

Ali od — i naš pjesnik ima ovieća,
kojim će okičiti grob svoje majke!

Ovieće oko
Grobnе uzo,
To su moje
Gerko suzo...

(„Na teoj grobak“.)

Duh umrle majke vazda ga sprovodja
kō angjoo čuvar u njegovu životu, pa kad se „u tom budnom pokvarenom svietu“ zabludi i od Boga zaboravi, prikazuje mu se u snu majka, te ga lepo uči — kao negda za njegova djetinstva:

Moli, moli moje dieto drago,
Molba dušu iz zlobe izbavlja.

(„Preporoštaj“.)

On je uvjeron, da je najšćina ljubav najveća sreća na tom svietu, kako nam to lepo pripovieda u njeznoj pjesmici „za kiće“:

Tiho kiša epi,
Tiho vjetar vije,
O prošleću prošlom
Moje srce sanje.

Sanja ljubav majku,
Tu najveću sreću,

Ja se na to pitam:
Ima li svijet klika!?

Na pitanje moje
Tihoo vjetar vije,
Bulno veći srce!
Veće od nje nije!

(„Za kiće“.)

Buduć on i sam gorko čuti, što je svo izgubio u svojoj majci, a toga imn suditi na svimi sirtami i znado pošti niti njihove suze.

Oj plađite!... jer se majka
Nikad više ne zamleu,
Ni njezini zagrljaji
Ni ojelovi sladki njeni!

(„Sirotinom“.)

Pored avo žalosti za pokojnicom otac može naći novu ljubav —

Ali djeca, jedna djeca
Nikad više majku drugu!

(„Sirotinom“.)

Za našega pjesnika nije više zadovoljstva, ljubavi ni sreće — „no poznam to bajno ime — ođak mu je „sva-tila klota smrt majku u grob lodoni“. Dok se cijeli svijet raduje i veselo klika, njemu „tožki jadi more srce“. Ojziti, da „biedan sām, a jošte tako mlad — provaranih nadu svietom luta“, pa u najvećoj ođajnosti pjeva svojoj umrloj majci:

rodno i dobrotvorno svrhu. Kad je naš prvi i najveći dobrotvor, veliki vladika djakovački, došao dar sa medicinski fakultet na zagrebačkom sveučilištu, pada u istu svrhu i prav. g. biskup Posilović u lipeo pismo tianču Crkvi. Društvo sv. Jorunima, svomu mesinatu, šalje svake godine povelu dar i brižno je nastojao o širenju njegovu u senjskoj biskupiji.

Kako je mirno i skromno duž, nije se nikad isticao u politici, ali se može reći, da je vrida iekromom dušom prijanjao uz one rodoljube, za koje je vidio, da rade za pravu dobrobit naroda. Tomu ima više sjajnih dokaza. U njegovo prijateljstvo se biskupom Strossmayerom u najljepšem nam svjetlu stavlja njegovo m' i blago biće.

Mi bismo željeli novomu nadbiskupu krepko zdraviti, jer onda znamo, da će njegova plemenita i dobrotvorna duša mnogo liepa i dobra uraditi; za svrhu vjeru i narod hrvatski, iz kojega je nikao!

DOPISI.

U Bački koncom ožujka. (Konac.) Hrvatska se misao u našem mjestu sve to više širi, a za to ide na čela zaslugi nekoje članove naše inteligencije, koji rado zalaze u društva, osobito međ morarima, dok drugi smatruju ili kažu po kojekakvih kutevih. Tako se no širi hrvatstvo, niti stiče popularnost, to jest ljubav puka, a na drugi ju koji nadin sticani nemarimo. Naša je mornarica sva probudila; noima gotovo mornara, koji no dišu hrvatskim duhom. Zaliti ju samo, što se premalo bavi čitanjem, tako ta naša čitaonica broji najveće članova mornara, ali riedko li nikada nije u njoj vidjeti nikoga. Veseli nas, što čujemo, da će naš vriedni trgovac Marko Frančić drugomu svomu drugu nudjeti imo „Preradović“, dočim se prvi ponosi slavnu imenom „Zrinović“. Čudimo se, da neki brodovlastnici no pohrvate imena svojim brodovima kao zastupnik Serčić (manji brod), braća Kafačić, Niko Koa, Ivan Dorčić i drugi. Kao što su oni odrešiti Hrvati, zašto da im i brodovi no nose hrvatska imena? I naši trgovci i obrtnici skinuće već davno talijansko nadpise i postavite hrvatske. Evala im za to, ali čini nam se, da se kod nekotjih opaža, da misleju samo dlaku, a čudi se. Ti nekoji dudu se osvjedočiti i popuste pred razlozima, ali za čas opet ponavljaju svoje nazore. S takovimi mora čovjek izgubiti svaku ustrijelivost. Jošte su tri četiri talijanska nadpisa, a to su: „Osteria de Dessantich“, „Navigazione ungaro-croata“ (agont Dessantich), „Lanternao Franco-croata Marčić“, „E. de Dessantich“ i „Domenico Bon“, kojeg imena u ostalom nije više poznati, jer ga je kiša izprala. Poznato je, da su tuđinici obično najveći protivnici našeg jezika, za to se ne čudimo ženi g. Bona, ali čudno nam je da li mar Marčić no promjeni svoje tablice. Od „de Dessantich“ no očekujemo ništa, ali od takozvanog agarsko-hrvatskog društva se tomu nadamo, pače zahtjevamo, da priznaju naš hrvatski jezik. (Samo da vas no iznoudni i na međjarakim nadpisom! Opažka slaganj.)

Naša obćina imala bi se pobrinuti i izposlovati, da se promjeni nadpis na pošarsko-brzojavnoj tabli, postarajući pečat i tiskanicu, nadalje nadpisni kod financo, ludkog ureda i ono razbijeno table „Lindung-platza“.

Kako su naši pomorci vješt i velikodušni, mogu najbolje posvjedočiti brodovlastnici Car sa Šila i Zorić iz Punta Prvomu je jugo bacini brodić na plovak, a drugomu se provrnuo brzog uarod draga. Baćani su tako hitro priskočili i vješt ostolobdili brodove od daljnje pogibolji i štete, da ti se upravo sroč širilo od radosti, gledajući onu okretnost i požrtvornost, kojom su bez ikakve nagrade nupustili svoje poslove i pomogli iskrupnju. Zato neka im bude na ovom mjestu u imo spomenutih brodovlastnika i u ime svih pokrenjuka izručena srdačna hvala.

Već se probila tri mjeseca, od kada je obćina pokrajinskog školskog viedu predložila tri učiteljice na mjesto ovdješnjeg ravnateljice, ali još ni sada ne vidimo rješenja. Kroz ovo vrijeme privremeno učiteljice — na prvom mjestu predložena — vriedna gospođica Bazilija Frančić, dije se vrlo djelovanje i iz vana op-ža. Jer djeljivice iz njezinih razreda pozdravljaju sa: „Hvaljon Isus i Marija!“, dega prije ni za kien neki mogao čuti. Zato ju želja čitavog mjestu, da ta vrlo naša domorodkinja bude što prije imenovana ravnateljicom učiteljicom, da se tako svom ljubavlju posveti odgoju naše sapuštene djece. Ali kako ženska škola napreduje, muzka,

tako no nazaduje, a to bogme malo napreduje. Poznato je, da djeca u svom opnašaju učitelja: u pianju, izgovoru, itd. Tako se opaža, da djeca ujedod jesidno pogreške ravnajućeg učitelja pri čitanju jezicu. Mi držimo, da školske oblasti nobi smjelo namjštati učitelja, koji imadu kakvu tjelostnu, a kamo li jezidnu pogriješku.

Prošlo godine urodilo je kod nas slabo vino i to usljed peronospore. Da nas i ove godine no stigne ista nesroča, opominjemo puk, da se za rana pobrina za škopljenoje, a noka se okani one lude misli, da će trs poginuti ili da raktija neće valjati. Mnogo bi u tom pomoglo, da se što više ljudi upiše u gospodarsku zadrugu u Krku, što stavljamu na sroč njezinom ovdješnjem povjerenuku. Oru veliku obćinu jošu nije usročio svojim posjetom putujući učitelj g. Lippizzer, a nismo imali časti vidjeti u svojoj sročini ni gospodina Trampusu.

Zalostno je, što oblasti no poštuju niti najvećih kršćanskih svetinja, to su urokto novacenje na dan velikog utorku, sriede i četvrtka, kad bi svi kršćani imali misliti na muku Razpjetoga. Znade se, kakva je uladož u takvih prilikah. — Koliko grieha bez putrobel!

Poznato će Vam biti, da je iz Suske g. g. pop Ive Žito došlo u naše susjedstvo, naime u Dragu. Čujemo, Ja ga je narod zavolio, a mi mu na tom možemo samo čestitati, ali ne služi mu na čast, što nije članom naše čitaonice, a drugo strano čujemo, da no glogola. Zar za to no zna pravjotli... P

Nećemo Vam, g. uredniče, višo desadivjati, ali u potrebi znati ćemo, ako nam dozvolite, odkriti i drugo nase, koje tište naše rodno mjesto. (Zavolite, ali samo triozno i objektivno. Op. urod.)

Pogled po svietu.

U Trstu dne 4. aprila 1894.

Austro-Ugarska. Carovinsko viede započelo je opet jučer svoje djelovanje. U prvaj sjudnici nebijaše ništa osobita. Imunitetni odbor predložio je viedu, da se neizručiti tršćanskomu tribunalu zastupnika Nabergoja, da ga sudbeno progoni.

U današnjoj sjudnici odgovorio je ministar trgovine grof Wurmbbrandt na interpelaciju zastup. Spinčića u pogledu nezakonitostih kod zadnjih izbora za trgovačko-obrtničku komoru u Rovinju. Isti ministar odgovorio je nadalje na interpelaciju zastupnika dra. Laginje, da li će učiniti korake, da se prenose sjelo trgovačko-obrtničke komore iz Rovinja u Pulu. Ministar reče medju ostalim, da se može prenos izvesti jeidno zakonitim putem.

Ministar financijah dr. Plener pozvao je učelnike sdruženihi klubova na dogovor radi preinake poreznih zakona. On želi, da se nekoje promjene u plaćanju poreza provedu još tečnjem ove godine.

U ponedjeljak obavio se u Beču jedan naknadni izbor za carevinsko viede. Izubran bijaše njemački liberalac Noske.

U ovom zasjedanju carevinskoga vieda predložio će vlada zakonsku osnovu o tisku.

Madjari prenesešo sročno mrtvo ostanke Košutove u Peštu. Prigodom pogreba bijaše bućnih demonstracija i vatrenih govora, kojimi se je slavilo buntovnika od god. 1848.

Srbija. U mladoj kraljevini imadu opet novo ministarstvo. Živi ministar predajednik Simić jedva što se vratio sa putovanja u Biograd, podnio je u imo cieloga ministarstva ostavku. Novo ministarstvo sastavio je Nikolajević, kojega slava protuljavanski listovi kano odličnu i poduzetnu osobu, koja da će znati ukrotiti nemirne radikale. Mi dvojimo, da će mu to za rukom poći, pošto je većina naroda radikalnih načela.

Rusija. Austro-ruski trgovački ugovor stupio je dne 2. t. m. privremeno u kriepost. Dok bude trajao privremeni ugovor, dogovarati će se zastupnici obiju država, da pripreve

takav ugovor, koji će obje države stalno sklopiti. Kako pišu njemački listovi imao bi se još ljetos sastati car Aleksander sa njemačkim cesarom u jednu njemačkom gradu.

Italija. Ministar financijah nalazi se u velikoj neprilici, jer mu neće da odobri proračunski odbor predloženi proračun. Odbor bi hotio naime, da se znatno umanj proračun ministarstva rata, čemu se ovaj protivni najodoljivije. U sjudnici od dne 2. t. m. slavio je predsjednik krieposti pokojnoga madjarskoga prvaka Košuta, koji da si je bio odabrao Italiju drugom domovinom.

Franina i Jurina

Fr. Ča da neke „povore sinjore“ bauli spravljavu za pro i Cozu?

Jur. Ja noznam, tako neć povedaju po Voloskom. Za roč istinu, bi najbolje storile, znač moj nami, ki smo našega cesara va našom zajike pozdravili, njini ni već obstanka.

Fr. Noka gredu noka, ma noka zamu i svojega patrona sobnu, zači mi se vidi, da ni ni njemu storil „bon pro“ ožetrak.

Jur. Ala Bog njin daj svon akupa dobar put, ma saocio neka već nazada no pridu.

Različite viesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Gosp. P. Josip Prašinski sabrao je u Sv. Ivanu od Sterna u društvu Čeha 10 for. Darovao: Jos. Ptašinski, svećenik for. 1-30, dr. V. Kuttler 1 for., Kar. Andre 70 nv., Sekyra Anto, svećenik 50 nv., Stavlilik Fran svećenik 30 n., Anto Šoboeta, svećenik 1 for., Fr. Grunt, sveć. 1 for., Lilek Jos., sveć. 1 for., N. N. 1 for., gđiņa Cuciliju Alšer 30 nv., gđiņa Josefa Stavlilik 20 nv., gđiņa Marija Sekyra 20 nv., Josip Ptašinski, otac svećeniku 50 nv.

Gosp. Josip Flego iz Štedna šalje for. 1-20, sabranih mod tomošnjimi Hrvati.

Odslazak narodnog zastupnika prof. Vjekoslava Spinčića. Dne 2. t. m. na večer odputovao je naš dični zastupnik prof. Spinčić za Boš sa postajo Mastulje. Do postaje odpratil ga četio prijatelj i štovaljnj iz Kastva, Spinčićih, Voloskog i Opatije. Gosp. zastupnik našao je u vlak u pobratima proć. g. dra. Frana Volarića, koji ju putovao za Buš na biskupsko konforanco. Obojicu pozdravio prisutni najdrađnjije a kad je vlak krenuo zarolio je uduševljeno: Živili! sročno putovajli, sročno nam se vratili!

Odklivanje hrvatskih učenjaka. Carevsko rusko arkeološko društvo u Petrogradu u svojoj glavnoj skupšćini od 21. prosinca 1893 imenovao je svojim članom D. Frana Bulića ravnat. gimn. i muzeja u Splitu, u dra. Luku Julića članom suradnikom. Četitanu od sroč našim vrlim učenjakom.

Veselica u slavjanskoj čitaonici u Trstu. U subotu prirediljuju naši dilectanti veselice u ovdješnjaj čitaonici. Na obću želju opetovati će program zadnje veselice, koja je tog uludno zabavila mnogobrojno obćinstvo. Pošto je čisti prilod namijenjen družbi sv. Cirila i Metoda nadamo se, da će i u subotu pohrliti mnogobrojno naše obćinstvo, da se ugodno pozabavi i da doprinese milodar za našu školsku mladež. Do vidova dal's svi u našoj čitaonici u subotu na večer!

Prva skupšćina družbe sv. Cirila i Metoda za Istru. Današ dne 4. t. m. sastalo se za prvi put članovi naše družbe u krasnoj prostorijah čitaonice „Zora“ u Opatiji. Ova prva skupšćina ostati će bez dvojbe upisana slatnimi elovi u kulturnoj

poviesti istarskih Hrvata, a svi oni članovi, koji se skupiše danas u „Zori“ sjedati će se jo dok bude živi. Nekotji naši rodoljubi u Trstu, koji nemogšo priustrovati toj skupšćini, odposlašo odavle danas poslije podno pozdravnu brojavku izraziv veselje na krasnom napredku naše plemenite družbe. Nadamo se, da će nas koji od prijateljia izviestiti za budući broj u tešnju današnje skupšćine.

Njemački cesar na Cresu. Iz Opatije pišu nam, da je jučer odplivio cesar Vilhelm sa pratnjom na susjedni otok Cres i to na lov jastroba. Utrielio je sam dva komada i to vrlo velika i krasna. Cesar bijaše zadovoljan tim uspjehom posvama. Po najnovijih viedih zaputiti će se njemački cesar sa pratnjom u Mljetko, gdje će se sastati sa kraljem Umbertoom.

Zemaljski kapetan g. Mato dr. Campitelli u Voloskom kotaru. Iz Opatije pišu nam prijatelj, da je boravio tamo prigodom dolzaka naš g. profjanog cesara i kralja i zemaljski kapetan za Istru g. M. dr. Campitelli, koji se je tamo sastao i sa gosp. namjestnikom vitezom Rinaldiniem. Drugi dan po odlaku Njeg. Veličanstva posjetio je g. Campitelli grad Kastav, pregledav obćinski uređ, škole itd. Iz Kastva uputio se g. kapetan u Klanu, da valjda i tamo pregleda školu. Iz Klana neznamo kamo je g. kapetan krenuo. Oga kujemo koli iz Kastva toli iz Klana, da će nas tamošnji prijatelj postaju obavijestiti o boravku g. zemaljskoga kapetana u onih mjestih.

Iz Rieke pišu nam 3. t. m. Današ se nalazi u našem gradu deputacija zagrebačkoga kaptola, koja polazi u Senj, da pozdravi u imo hrvatskoga svećenika novoinovnog andbiskupa pravieitlog g. dra. Josipa Posilovića. U deputaciji nalazi se i pred. gosp. Fran Budićki, kanonik zagrebačkoga kaptola. Današ prije podno udari na ulici kap pred. Budićkoga, to se je kano mrtav na zemlju sručio. Pročastat starac nalazi se u mjestnoj bolnici u velikoj pogibolji života. Taj žalostni sluđaj probudio je medju ovdšnjimi Hrvati najživlju sročtu.

Ujedno Vam javljam, da je današ buknula silna vatra u skladištu lieca tvrđke Čarš. Na pomoć priskoćiše vatrogasci i vojnici, te svladao nakon velikog napora žostoku vatra, koja je prouzročila znatnu štetu.

Članovi kotarskih školskih vieda imenovani od zemaljskoga odbora u Poreču. Iz glasila zemaljskoga odbora doznajemo, da je taj u svojoj sjudnici dne 8. februara 1894. imenovao u pojediva e. kr. kotarska školska vieda sljedeće članove:

1. Za politički kotar Kopur gg. dr. P. Madonizzu, F. Benatici i dr. C. Bubba.
2. Za politički kotar Poreč gg. dr. A. Amrozo, G. B. de Franceschi i dr. G. Corazza.
3. Za politički kotar Pazin gg. dr. F. Constantini, dr. E. Mraehi i dr. U. Scampicchio.
4. Za politički kotar Pulu gg. dr. E. Bocoalari, dr. G. Varotoni i dr. G. Bova.
5. Za politički kotar Volosko gg. dr. G. Minach, N. A. Poschich i G. Grossmann.
6. Za politički kotar Lošinj gg. G. B. Premuda, M. Ian. Kraglich i S. F. Vidulich.

Zemaljski odbor imenovao je dakle u šest kotarskih školskih vieda, u koja je razdieljena Istra, 18 članova i to svih 18 odlučnih Italijana, odrješitih protivnika svega, što ju u Istri hrvatski ili slovensko.

Za dvie troidne pučanstva našo pokrajino nije našao za ehodno slavni zemaljski odbor u Poreču niti da imenuje jednoga jedinoga našega čovjeka!! Jeli moguće i pomisliti voće pravdnosti i nepristranosti? Pak još imadu obraza talijanska gospodstva Ietre govoriti o nekakvom izmirenju ili primirju izmedju njih i nas; još se ne srame kazati, da smo s njimi u svamu jednaki, dapače još na boljem od njih, jer nas podupiru tobož cesarsko obćinsti Eij, gospodo litanaka, uzalud četo farizejice još dugo uzdišati za mirom u našoj pokrajini, dok bude tako postupali sa viedinom pučanstva našo pokrajino! Tko da vjeruju našim krodoklikim suzom, koje lijeje, jer noima mira, ljubavi ni sloge medju građovi i vaušćinom? Zar mislite, da u našim kmetovih, naši seljaci toli sliopi i ludi, a da ne vide, kako zakon pod noge bacate a pravici budućima akom u lice udarate. No, gospodo dična, dok budete tako pravdu kroljili, mira, sloge i ljubavi medju nami u Istri ne bude. Proti nepravdi, proti nasilju buriti ćemo se mi do zadnje kap krvi. „Bratovšćina hrvatskih ljudi u Istri!“ Iz Kastva javlja nam prijatelj, da je odbor našo dičao „Bratovšćine“ imao zadnji

